«Бекітемін»
«№4 ЖББОМ» КММ директоры
_________ Тулегенов А.А.

Негізгі орта білім беру деңгейінің
7-8 және 9-10-11 сыныптарына
Пікірсайыс негіздерін үйретуге бағытталған
«4К: Critical Thinking / Creativity / Communication / Coordinating With Others» Зияткерлік пікірсайыс
клубы (үйірмесі)

2023-2024 оқу жылы

Түсінік хат

Қоғамдағы өзекті мәселелерді шеше алатын, жаңа әлеуметтік-психологиялық қабілеттердің қалыптасуына ықпал ететін, оқушылардың сыни ойлау қабілетін шыңдап, шешендік өнерге баулитын мүмкіндіктер жүйелеп ұсынылған. «Дебат» бағдарламасы –әлем мойындаған технология. Өйткені, дебат –жаңалыққа құштарлықтың даму көзі. Ең бастысы, бағдарлама өмірдің көркем шындығын келістіріп, дәуір көшіне ілестіріп әкететін XXI ғасыр білім беру жүйесінің микромоделі төңірегіндегі ойды, білім мазмұнын іріктеудің басты ұстанымдарын іске асыру жағына көңіл аудартады. Сонымен қатар дебаттық қозғалыстардың негізгі қозғаушы күші әрқашанда жастар болып келеді.

Қоғамдағы сананы қалыптастырып, ұйқыдағы ойды оятатын, сөйтіп ұлттық сана-сезім сілкінісіне алып шығатын, көткрер жүгі салмақты философиялық мәні бар ұсыныс жасай алатын бағдарламаның өн бойынан қажеттісі мен керегін іріктеп, дарындылар танымына салу. Дебат-пікір-сайыс бағдарламасы-еліміздің білім беру жүйесінің негізгі элементтерінің бірі.

Дебат-ол жарқын, зияткерлік ойын көрінісі, белсенді жастар үшін болашағы бар- қоғамның келешек озаты үшін қажет. Дебаттар жауапкершілікпен шешім қабылдауға, дербес және басқа дағдыларға дайындайтын, өркениетті демократиялық қоғам үшін жастар дайындайды. Дебаттар бағдарламасы сонымен қатар, логикалық және сыни тұрғыдан ойлаудың дамуына мүмкіндік беретін, коммуникативтік мәдениеттің және ел алдында сөйлей білуді үйрететін тиімді педагогикалық технологиялар болып табылады.

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген) және «Оқушылар мен студент жастардың дебаттық қозғалысы» жалпыұлттық мәдени-білім беру жобасының тұжырымдамасы сәйкес әзірленген.

2. Зияткерлік пікірсайыс клубы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептілік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

«4K: Critical Thinking / Creativity / Communication / Coordinating With Others» Зияткерлік пікірсайыс клубының (үйірмесінің) мақсаты:

- оқушылардың қисынды, риторика мен шешендік дағдыны және сөйлеу шеберлігін дамыту;
- оқушылардың ұйымдастыру қабілеті мен сыни ойлауын дамыту;
- ішкі еркіндігі дамыған, өз ойын еркін жеткізе алатын, есесін жібермейтін тәуекелшіл белсенді тұлға қалыптастыру;
- рухани, интеллектуалдық және адамгершілік деңгейі жоғары, ұлтжанды, өзінің қоғам алдындағы азаматтық жауапкершілігін сезінетін жастардың жаңа буынның қалыптасуына ықпал ету.

«4K: Critical Thinking / Creativity / Communication / Coordinating With Others» Зияткерлік пікірсайыс клубының (үйірмесінің) міндеттері:

- әлеуметтік жетілген, жауапты, белсенді азаматтық танымдығы бар шығармашылықпен және сыни ойлай алатын жас адамдардың буынын қалыптастыру;
- дискуссия жүргізу ережелеріне оқыту, ораторлық шеберлікке үйрету, даулы жағдайлардың дипломатиялық жолмен шешу қабілеттілігі;
- жастардың құқықтық сауаттылығын көтеру;
- инновациялық идеялар мен позитивтік тәжірибемен алмасуды реттеу;
- сыни тұрғыдан ойлау қабілеттеріне машықтандыру;
- жастар арасында өз бетінше білім алу қажеттілігіне дағдыландыру;
- көшбасшылық қасиеттерді үйрету.

«4K: Critical Thinking / Creativity / Communication / Coordinating With Others» Зияткерлік пікірсайыс клубының (үйірмесінің) жоспары:

№	Тақырыбы	Сағат саны	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)
	Пікірсайыс туралы жалпы түсінік.		
	Пікірсайыс тарихы.	**2 сағат**	Пікірсайыстың пайда болуын баяндау және оқушыларға бастапқы түсініктерді қалыптастыру арқылы қызығушылығ арттыру.
	Пікірсайыстың Қазақстанда қалыптасуы.		
	Шешендік өнер қағидалары.		
	Шешендік өнер қағидалары.	**3 сағат**	Психологиялық тренинг жүргізу және техникаларды қолдану арқылы оқушылардың сенімділікті арттыру
	Қорқынышты жеңуге арналған техникалар.		
	Ораторлық қабілетті дамыту		
	Ораторлық не үшін маңызды?	**2 сағат**	Оқушыларды көпшілік алдында сөйлеуге алғашқы қадамдарын жасауы..
	Тыңдаушылардың назарын аудару техникалары.		
	Пікірсайыстың құндылықтары.		
	Пікірсайыстағы сыйластық пен әдеп ережелері.	**3 сағат**	Сыйластықтың алатын рөлін түсіндіру№ әдептілікті сақтай отыра пікірсайыспен айналысу.
	Дебат терминдерімен таныстыру.		
	Пікірсайыс форматтарының айырмашылығы.		
	Карл Поппер және Линкольн-Дуглас форматтары.	**4 сағат**	Форматтардың артықшылығын түсіну.
	Американдық Парламенттік формат пен Британдық парламенттік форматтар.		
	Американдық Парламенттік формат.		
	Парламенттік	**3 сағат**	Апф ойындарына

	форматтың ережесі Спикерлердің қызметтері.		талдау жүргізу.Көрсетілім ойындар жүргізу.
	Британдық парламенттік формат.		
	БПФ форматының ережесі. Формат ерекшеліктері, Кеңейту техникасы.	3 сағат	Бпф ойындарына төрешілік жасату және талдау.
	Линкольн-Дуглас форматы.		
	ЛД форматының ережесі. Кейс құрылымы. Кристализация (Сараптама)	4 сағат	ЛД форматындағы ойындарды талдау және практика.
	ПДФ немесе Президент-Демократ форматы		
	ПДФ форматының ережелері.	2 сағат	ПДФ форматындағы ойындарды талдау және практика
	Пікірсайыс қарарлары		
	Қарар түрлері Қарардың өзектілігі мен маңыздығын анықтау	3 сағат	Қарарларды анализдеуге бейімдеу.
	Саяси қарарлар		
	Саяси қарарлар анықтамасы. Саяси қарарлардың артықшылықтары .	1 сағат	Ұсынылған қарарларды топтарға тез арада жіктеуге үйрететін техниканы пайдалану.
	Құндылықты қарарлар		
	Құндылықтық қарар анықтамасы. Құндылықтық қарарларды талдау.	1 сағат	Ұсынылған қарарларды топтарға тез арада жіктеуге үйрететін техниканы пайдалану.
	Пікірсайыста кездесетін өзге де қарар түрлері.		
	Үшінші жақты және Туындатушы қарарлар туралы түсінік .	1 сағат	Ұсынылған қарарларды топтарға тез арада жіктеуге үйрететін техниканы пайдалану.
	Пікірсайысшының кейсі.		
	Кейс туралы түсінік және түрлеріне жеке	3 сағат	Сапалы кейстің ойын алағындағы

АНЫҚТАМА

Ақтөбе қаласының №4 жалпы білім беретін орта мектебінде 5 қыркүйек—Қазақстан халқы тілдері күніне арналған және қазақ халқының тағдыры мен тілі үшін күрескен Алаш арысы, ұлт ұстазы Ахмет Байтұрсынұлының туған күніне орай шара ұйымдастырылды.

Шара барысында Ахмет Байтұрсынұлы туралы тың деректер айтылып, өмір жолынан бейнематериал көрсетілді.

Оқушыларымыз тіл туралы көрнекті ақындарымыздың өлеңдерін жатқа оқып, ана тілімізге деген құрметін көрсетті.

Сонымен қатар "4К" дебат үйірмесінің қатысушыларымен "Мемлекеттік тілді құрметтеу - жастар тәрбиесінен басталады" тақырыбында пікір сайыс өтті. Әр ұлттың өз ана тілі бар. Тіл халықпен бірге өмір сүріп дамиды. Әр адамның өз тіліне деген құрметін өз ұлтына, Отанына деген құрмет деп білу керек.

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары:

Берғалиева Ф.О.

Қойшыбаев Қ.Ж.

Анықтама

19.09.2023 жылы Ақтөбе қаласының №4 жалпы білім беретін орта мектебінде өскелең ұрпақтың құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастыру мақсатында «4К» дебат клубының мүшелері мен өзін-өзі басқару ұйымының оқушыларының қатсуымен мектепшілік слеті өтті.

📝Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев өз сөзінде «Шын мәнінде, біз айтып жүрген Әділетті Қазақстанды адал азаматтар құрады. Бұл – бір-бірімен өте тығыз байланысты ұғымдар. Отанға, отбасына адалдық – парасаттылық пен адамгершіліктің белгісі. Адал еңбек етіп, адал табыс тапқан адам жетістікке жетеді, құрметке ие болады.

📝Ал, арлы адам әділетсіздік жасамайды. Әр салада адалдық басты орында тұрса, әділ қоғам орнайды. Жемқорлыққа жол берілмейді, ел мүддесіне сай шешім қабылданады. Бір сөзбен айтсақ, қоғамдағы ізгіліктің бәрі адалдықтан бастау алады», деген болатын.

📝Оқушыларымыз адалдық, әділеттілік туралы өз ойларын жеткізіп, сыбайлас жемқорлыққа қарсылықтарын білдірді. kzӘділетті Қазақстан және адал азамат ұғымдары ел тірегі болатын егіз құндылық ретінде әрдайым қатар тұруға тиіс. kzӘділетті Қазақстанды құру үшін әрбір отандасымыз адал азамат болуға ұмтылуы қажет. Сонымен бірге, жас ұрпақты адал азамат етіп тәрбиелеуіміз керек. Ұлттық бірегейлігімізді нығайтып, еліміздің жаңа құндылықтарын орнықтыру үшін жүйелі жұмыс жасалуға тиіс.

@obrazovanie_gorod_aktobe

#сыбайласжемқорлыққақарсымыз

«4K» дебат клубының мүшесі

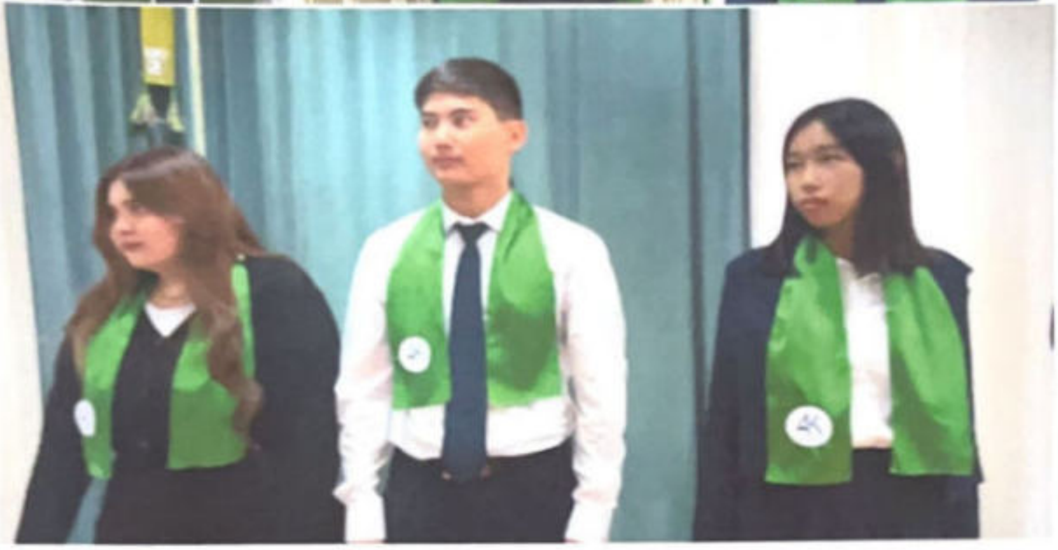

Анықтама

Ағымдағы жылдың 1-ші қазан күні Ақтөбе қаласының №4 жалпы білім беретін мектебінде «Төрт тоқсан - төрт өнер» ұлттық мәдени ағартушылық жобасы аясында «4К: Critical Thinking / Creativity / Communication / Coordinating With Others» Зияткерлік пікірсайыс клубының ұйымдастыруымен №39 қазақ орта жалпы білім беру мектебінің пікірсайыс құрамасымен «Жаңа Қазақстанда ақындар айтысының дамуы» тақырыбындағы жолдастық пікірсайыс турнирі өткізілді. @obrazovanie_gorod_aktobe

"Адал азамат - әділетті Қазақстан"
дебатерлердің мектепшілік слеті

«Утверждаю»
Директор КГУ «ОСШ № 4 города Актобе»

А.А.Тулегенов ______________

«______»__________________2023

КГУ «Общеобразовательная средняя школа № 4 города Актобе»

Программа

кружка «Дебаты»

Руководитель кружка: Бабич Т.Ф.

г. Актобе
2023 – 2024 учебный год

Календарно – тематическое планирование кружка «Дебаты»

№	Содержание	Количество часов	Дата
	Введение. (1час).	1	04.09.
	Тема 1. Появление дебатов (2 часа). Первые дебаты. Дебаты в истории.	2	11.09. – 18.09
	Тема 2. Знакомство с дебатами (6 часов). Подготовка игры, основные параметры. Интерпретация резолюции. Правила проведения игры. Формат Линкольна-Дугласа. Разработка кейса.	6	25.09. 02.10. 09.10. 16.10 23.10. 30.10.
	Тема 3. Дебатный формат Карла Поппера (4 часа). Резолюции. Стратегия утверждения. Кейс. Оправдание. Бремя доказательства. Презумция доказанности. Критерии. Создание кейса утверждения. Стратегия опровержения.	4	13.11. 20.11. 27.11. 04.12.
	Тема 4. Британский формат парламентских дебатов (5 часов). Некоторые общие замечания. Роли игроков в дебатах. Лидер оппозиции. Спикеры Парламента и оппозиции. Стили выступлений.	5	11.12. 18.12. 25.12. 15.01. 22.01.
	Тема 5. Построение кейса (7 часов). Основные требования к кейсу. Спикеры команд. Судейство. Уловки в споре.	7	29.01. 05.02. 12.02. 19.02. 26.02. 05.03. 12.03.
	Тема 6. Практикум «Государство должно поощрять строительство туристических баз на территории Казахстана». (2 часа)	2	19.03. 02.04.
	Тема 7. Практикум «Телевидение имеет вредное влияние на наше общество». (2 часа)	2	09.04. 16.04.
	Тема 8. Американский парламентский дебатный формат (4 часа). Спикеры и их речь. Конструктивная речь Премьер-министра. Типы кейсов. Аргументы. Ребатлы.	4	23.04 30.04. 14.05. 21.05.
	Итоговое занятие (1 час).	1	22.05.
	Всего:	34	

Программа
кружка «Дебаты»
(34 часа, 1 час в неделю)

Пояснительная записка

Программа кружка «Дебаты» рассчитана на 34 часа, по одному часу в неделю. Данная программа содержит теоретический и фактический материал. Курс посвящен вопросам, связанным с творческой активностью, гражданским образованием, патриотическим воспитанием.

Актуальность курса: кружок «Дебаты» решает вопросы развития критического мышления, научит учащихся смотреть на вещи с разных точек зрения, подвергать сомнению факты и идеи, научит логически выстраивать аргументацию и убеждать.

Все это необходимо человеку в нашем мире. Чтобы многого добиться в науке и в профессиональной жизни, необходимо уметь представлять свою точку зрения и парировать аргументы оппонентов. Как граждане демократического государства, обучаясь дебатам, учащиеся развивают способность отстаивать свою точку зрения.

Цель кружка «Дебаты» - способствовать формированию ценностных ориентаций ученика, воспитание гуманизма, воспитывать гражданина Казахстана, политически активного, способного отстаивать свои позиции, чувствующего ответственность за судьбу страны, человеческой цивилизации, патриота родной культуры.

В «Государственной программе развития образования Республики Казахстан на 2011-2020 годы» обозначено:

«Формирование в 12-летней школе интеллектуального, физически и духовно развитого гражданина Республики Казахстан, удовлетворение его потребности в получении образования, обеспечивающего успех в быстро меняющемся мире, развитие конкурентоспособного человеческого капитала для экономического благополучия страны».

В законе Республики Казахстан «Об образовании» выделено:

Статья 11. Задачи системы образования

3) воспитание гражданственности и патриотизма, любви к своей Родине - Республике Казахстан, уважения к государственным символам, почитания народных традиций, нетерпимости к любым антиконституционным и антиобщественным проявлениям;

4) воспитание личности с активной гражданской позицией, формирование потребностей участвовать в общественно-политической, экономической и культурной жизни республики, осознанного отношения личности к своим правам и обязанностям.

Из этих нормативно-правовых актов вытекают следующие **задачи** курса «Дебаты»:

- формирование у учащихся чувства уважения к личности человека;
-формирование аналитических способностей, творческого мышления, а также умение применять полученные знания на практике;
-воспитание у молодых граждан Казахстана чувства любви к своему Отечеству и ответственности за ее будущее;
-формирование ценностных ориентаций и убеждений школьников на основе личностного осмысления социального, духовного, нравственного опыта людей в прошлом и настоящем, восприятия идей гуманизма;
-формирование у школьников готовности к самостоятельному выбору в пользу здорового образа жизни, образования;

Методы достижения поставленной цели

1. Практикумы.

Требования к уровню подготовки учащихся по курсу «Дебаты»:

Знать термины: дебаты, кейс, резолюция, оппонент, стратегия утверждения, стратегия отрицания.

Называть дебатные форматы.

Уметь: критически мыслить; отделять важную информацию от второстепенной; определять и вычленять проблему; оценивать причины и возможные последствия; делать выводы и заключения; определять факты и мнения; эффективно решать проблемы; оценивать доказательства; брейнсторминг (мозговой штурм); оценивать собственный мыслительный процесс; работать в команде.

Программа кружка «Дебаты»

Введение 1час.

Тема 1. Появление дебатов (2 часа).

Первые дебаты. Дебаты в истории.

Тема 2. Знакомство с дебатами (6 часов).

Подготовка игры, основные параметры. Интерпретация резолюции. Правила проведения игры. Формат Линкольна-Дугласа. Разработка кейса.

Тема 3. Дебатный формат Карла Поппера (4 часа).

Резолюции. Стратегия утверждения. Кейс. Оправдание. Бремя доказательства. Презумция доказанности. Критерии. Создание кейса утверждения. Стратегия опровержения.

Тема 4. Британский формат парламентских дебатов (5 часов).

Некоторые общие замечания. Роли игроков в дебатах. Лидер оппозиции. Спикеры Парламента и оппозиции. Стили выступлений.

Тема 5. Построение кейса (7 часов).

Основные требования к кейсу. Спикеры команд. Судейство. Уловки в споре.

Тема 6.

Практикум «Государство должно поощрять строительство туристической базы на территории Казахстана». (2 часа)

Тема 7.

Практикум «Телевидение имеет вредное влияние на наше общество». (2 часа)

Тема 8. Американский парламентский дебатный формат (4 часа).

Спикеры и их речь. Конструктивная речь Премьер-министра. Типы кейсов. Аргументы. Ребатлы.

Итоговое занятие (1 час).

Литература для учащихся:

1. Конституция РК;
2.Дебаты: пособие для учителей и студентов
3.Р.У. Искакова. Логика. Алматы. «Данекер», 1999 г.
4.Н.Д.Плахотин. Красноречие. Популярные лекции. У-К., 2001 г.
5.Р. Штернберг. Отточи свой интеллект. Попурри. Минск, 2000 г.
6.Кларин В.М. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследований, игры и дискуссий. Рига НПД «Эксперимент» 1995 г.
7.Основы публичной речи. Москва. Владос, 2000 г.
8.Марчин Залески. «Политические резолюции в формате Карла Поппера». ИБ. Декабрь, 2002 г. Алматы.
9.Д.Н. Александров. Самоучитель красноречия. М., Изд. «Гранд», 2002 г.

Литература для учителя:

1. Конституция РК;
2.Марчин Залески. «Политические резолюции в формате Карла Поппера». ИБ. Декабрь, 2002 г. Алматы.
3.Д.Н. Александров. Самоучитель красноречия. М., Изд. «Гранд», 2002 г.

Анықтама

Ақтөбе каласының №4 жалпы білім беретін орта мектебінің 11 "а" класс оқушылары Айткали Аяжан мен Мырзалина Карина Республика күні мерекесіне орай "Ұшқыр ой алаңы" мәдени-білім беру жобасы аясында өткізілген "Бүгінгі ұрпақ - ел болашағы" атты қалалық пікірсайыс турниріне катысып жүлделі III орынға ие болды.
Жетекшісі: Бабич Т.Ф.

Құттықтаймыз💐💐👏👏👏!